

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 13Csp/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8321202643
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Lacová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8321202643.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné, sudkyňou: JUDr. Lucia Lacová, v spore žalobkyne: V. L., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom K. X. Z. Č.. XXX, XXX XX K. X. Z., zastúpená advokátom zapísaným v SAK pod č. XXXX: JUDr. Daniel Tarbaj, so sídlom Zámocká č. 525/28, 091 01 Stropkov, IČO: 53 450 345, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická č. 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený advokátskou spoločnosťou zapísanou v SAK pod č. 5866: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája č. 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, v konaní o primerané finančné zadostučinenie, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi sumu vo výške 900,00 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobkyňi p r i z n á v a právo na náhradu trov konania vo vzťahu k žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 27,00 Eur v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 23.08.2021 bol Okresnému súdu Humenné doručený návrh na začatie konania o primerané finančné zadostučinenie vo výške 900,00 Eur, ktorým sa žalobkyňa domáhala vydania rozhodnutia tak, aby súd zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť primerané finančné zadostučinenie vo výške 900,00 Eur a tiež povinnosťou nahradiť žalobkyňi trovy konania. Uplatnený nárok odôvodnila nasledovne tým, že dňa 14.03.2012 so žalovaným uzatvorila Úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej jej žalovaný poskytol finančné prostriedky v sume 1 400,- €, pričom jej súčasťou boli úverové podmienky A.. Rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 07.10.2019 č.k. XCsp/XXX/XXXX-XX súd určil, že zmluvné podmienky uvedené v úverových podmienkach žalovaného týkajúce sa povinnosti uvádzať variabilný symbol spojenej so sankciou neuhradenia splátky, poplatkov za upomienky a zmluvnej pokuty sú neprijateľné. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.11.2019. Citovaným rozsudkom Okresného súdu Prešov je preukázané, že žalovaný viacnásobne porušil právo spotrebiteľa tým, že do uzatvorených spotrebiteľských zmlúv zakomponoval ustanovenia, ktoré boli súdom judikované za neprijateľné zmluvné podmienky, keďže spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Vzhľadom na uvedené je podľa môjho názoru nesporné, že som na súde úspešne uplatnila porušenie môjho práva, ako aj povinnosti žalovanej vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka.

Pri nároku na primerané finančné zadostučinenie v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa postačuje samotná hrozba ujmy. V prípade žalovanej nešlo len o hrozbu akademickú

(možnú v budúcnosti), ale išlo už o priame naplnenie hrozby tým, predmetné neprijateľné zmluvné podmienky mali evidentne majetkový charakter.

Za primeranú výšku finančného zadosťučinenia žalobkyňa považuje sumu vo výške 900,- €, pričom nárok zohľadňuje skutočnosť, že žalovaný do zmluvy zakomponoval tri neprijateľné zmluvné podmienky výrazne zasahujúce do majetkovej sféry spotrebiteľa, a teda za každú z nich požaduje sumu 300,- €, ktorú považuje za primeranú. Výška finančného zadosťučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je jeho primeranosť. Pojem „primeraný“ má viacero synonym, avšak jedným z nich je slovo „spravodlivý“. Výška primeraného finančného zadosťučinenia nemôže mať len symbolický význam, pretože symbolická výška nezohľadňuje obsah pojmu spravodlivosť. Zároveň je potrebné zohľadniť aj účel inštitútu PFZ, a to jeho sankčnú, odradzujúcu, satisfakčnú a relutárnu funkciu.

Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, tak táto otázka je definovaná rozsudkom vydaným v základnej veci, t.j. rozsudkom Okresného súdu Prešov zo dňa 07.10.2019 č.k. XCsp/XXX/XXXX-XX a jeho odôvodnením, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať ako zo záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva v základnom konaní nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenie rozširovať, ani zužovať.

2. Žalovaný doručil súdu svoje vyjadrenie k žalobe dňa 17.09.2021, v ktorom žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia. Žalovaný so žalobou nesúhlasí, popiera a rozporuje ju v celom rozsahu, nakoľko nárok žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie považuje za neopodstatnený. Žalovaný ďalej poukázal, že žalobca si svoje povinnosti z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX, (t.j. platiť splátky riadne a včas) neplnil, z dôvodu čoho bola predmetná úverová zmluva žalovaná právny nástupcom žalovaného v konaní vedenom pod sp.zn. XRo/XXX/XXXX pred Okresným súdom Humenné, ktorý vydal platobný rozkaz a zaviazal žalovaného (v tomto konaní žalobcu) uhradiť sumu 1.640,48 eur s prísl. Žalobca ani súdom stanovenú povinnosť dobrovoľne nesplnil a v súčasnosti je vedené exekučné konanie XXXEX XXX/XX súdnym exekútorom E.. H.. Žalobca je aktívnym iniciátorom početných súdnych konaní, pričom na každej uzatvorenej úverovej zmluve so žalovaným vedie niekoľko konaní. Uvedené konania boli a sú vedené tak pred Okresným súdom Humenné ako aj pred Okresným súdom Prešov. Na základe týchto konaní boli žalobcovi už vyplatené značné finančné prostriedky, napriek tomu nie je ochotný splniť svoje záväzky voči žalovanému ani na úrovni exekučných konaní. Konanie žalobcu preto nie je možné označiť inak ako špekulatívne, zneužívajúce inštitút ochrany spotrebiteľa na nedôvodné a nepodložené obohacovanie sa, ktoré jednoznačne nie je v súlade s podmienkami, ktoré na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ukladá § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa, a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Žalobca dokonca nepreukázal ani to, že vyhlásené neprijateľné podmienky, ktoré majú byť podkladom na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia boli voči nemu aplikované. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať. Ďalším atribútom, ktorý musí súd zohľadniť pri priznaní finančného zadosťučinenia je, že takéto zadosťučinenie môže priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľov, preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva na strane spotrebiteľa. Je nesporné, že Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. XCsp/XXX/XXXX vyhlásil neprijateľné zmluvné podmienky. Rovnako je však nesporným, že žalobca porušil svoje povinnosti a bol zaviazaný uhradiť právny nástupcovi žalovaného sumu 1.640,48 eur s prísl., čo doposiaľ neurobil. Žalobcom prezentované rozhodnutie súdu preto v žiadnom prípade nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Žalovaný má za to, že nie každé rozhodnutie súdu, ktorým súd rozhodol v prospech spotrebiteľa v súdnom konaní, možno automaticky považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Predmetom konania vedeného pod sp.zn. XCsp/XXX/XXXX nebolo uplatnenie

porušenia práv alebo povinností, ale išlo výlučne a cielene len o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré voči žalobcovi aplikované neboli, napriek tomu, že žalobca sám svoje povinnosti porušoval a v čase podania žaloby bol už súdom zaviazaný uhradiť právnomu nástupcovi žalovaného dlžnú sumu. Z toho žiadnym logickým výkladom nemožno dospieť k záveru, akého porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa žalovaný na žalobcovi dopustil. Podľa názoru žalovaného žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne toho, že zo strany žalovaného skutočne došlo k porušeniu práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nakoľko v žalobe nešpecifikoval ani bližšie nekonkretizoval akého konkrétneho porušenia práva alebo povinnosti sa mal žalovaný údajne dopustiť ani toto porušenie presne nevymedzil odkazom na konkrétne ustanovenie zákona ani nepredložil súdu rozhodnutie, ktoré by preukazovalo, že by žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Rozsudok Okresného súdu Prešov v konaní XCsp/XXX/XXXX, o ktorý žalobca opiera svoj nárok na primerané finančné zadosťučinenie, nedeclaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne vo svojom petite vyhlásil neprijateľné zmluvné podmienky. Žalovaný dal do pozornosti súdu aj dôvodovú správu k zákonu č. 250/2007 konkrétne k § 3. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia má slúžiť ako nástroj na odstránenie spôsobenej ujmy spotrebiteľa. To napokon vyplýva aj z dôvodovej správy k citovanému zákonnému ustanoveniu, kde sa uvádza, že finančné zadosťučinenie je záverečným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v prípade, že preventívne pôsobenie nesplní svoj účel, aby boli nahradené alebo zmiernené následky, zo samotného inštitútu finančného zadosťučinenia, ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať potenciálnu ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu

spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparovať. Žalobcovi nielen, že žiadna ani potenciálna ujma nevznikla, ale naopak ujmu spôsobil a naďalej spôsobuje právnomu nástupcovi žalovaného. Žalobca, ako už bolo vyššie uvedené, na súde neuplatňoval porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného, ale len určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Nedošlo teda k naplneniu podmienok ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ktorých splnenie je nevyhnutné na úspešné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde. Žalobca uzatvoril úverovú zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., ktorý definuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Je teda adekvátne a samozrejme, že žalovaný požadoval od žalobcu úhradu jeho dlhu v zmysle úverovej zmluvy. Žalobca si svoju povinnosť stanovenú Okresným súdom Humenné voči právnomu nástupcovi žalovaného nesplnil. Pokiaľ by mu mal žalovaný uhradiť ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadosťučinenie vo výške 900 eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil

žalobcovi- ako spotrebiteľovi viac ako mu vrátil! Tento stav určite nemôže byť žiaduci ani na základe európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, nakoľko namiesto zabezpečenia rovnosti účastníkov konania by duplicitné sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného - dodávateľa. Súčasne by sa takýmto rozhodovaním súdov podporila špekulatívnosť

spotrebiteľov, ktorí by inštitút ochrany spotrebiteľa zneužívali bez ohľadu na spôsobenú škodu. Právo na primerané finančné zadosťučinenie je závislé od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi osobou - spotrebiteľom, ktorej porušením práva alebo povinností ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa bola privedená určitá hrozba ujmy. Žalovaný ďalej poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Prešov zo dňa 20.01.2017 sp. zn. XXC/XXX/XXXX. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia je nevyhnutné vychádzať zo závažnosti vzniknutej resp. hrozacej ujmy, okolností tak na strane žalobcu aj žalovaného, ako aj z okolností, za ktorých malo dôjsť k porušeniu práva žalobcu. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý si žalobca - spotrebiteľ uplatňuje z úverovej zmluvy je nevyhnutným uvedomiť si, že to bol práve žalobca, ktorý si o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru bol oboznámený, taktiež si bol vedomý, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky a rovnako bol oboznámený s výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť. S celým týmto procesom žalobca ako klient vedome a dobrovoľne súhlasil. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale v danom prípade musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany, avšak za zákonom stanovených podmienok, ktoré v prípade žalobcu jednoznačne dodržané nie sú. V konaní je nevyhnutným skúmať aj hľadisko primeranosti uplatneného nároku. Žalobca doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom pociťoval porušenie svojich práv, aké to malo pre neho dôsledky, v čom vidí odôvodnenosť

požadovanej výšky primeraného finančného zadosťučinenia až v hodnote 900 eur, keď sám nesplnil svoju povinnosť uhradiť sumu 1.640,48 eur a podobne, ktoré sú nevyhnutné na priznanie žalovanej sumy. Účelom priznania primeraného finančného zadosťučinenia pri porušení práv nemá byť na jednej strane len odradenie dodávateľa od nekalých praktík, ale na druhej strane nemá byť ani nástrojom obohatenia sa pre druhú stranu sporu. Preto vyplatenie žalovanej sumy vo výške 900 eur považujeme za nedôvodné, nepreukázané a v rozpore s cieľom normy, ktorú zákonodarca primeraným finančným zadosťučinením sledoval. Žalovaný počas celého trvania úverového zmluvného vzťahu od žalobcu požadoval len plnenie zmluvných povinností, ku ktorým sa slobodne a vážne zaviazal pri podpise zmluve. Takéto konanie jednoznačne nemožno vyhodnotiť ako porušenie práv a povinností žalobcu zo strany žalovaného, ktoré by zakladalo nárok na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, a preto nárok žalobcu na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia uplatňovaný v tomto konaní nemá žiadne opodstatnenie a nie je dôvodný, tak čo do dôvodu i výšky, a žalovaný navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

3. Žalobkyňa sa dňa 08.10.2021 vyjadrila k vyjadreniu žalovaného, kde uviedla, že právoplatný rozsudok súdu prvej inštancie je prílohou žaloby, pričom jasne deklaruje, že v právnom vzťahu založenom zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX zo 14.03.2012 došlo k porušeniu noriem spotrebiteľského práva. Tvrdenia žalovaného o neexistencii a nepreukázaní porušenia práv a povinností, len odzrkadľujú jeho prístup k rešpektovaniu príslušných noriem spotrebiteľského práva a princípu ochrany spotrebiteľa. Na základe výsledku základného konania je podľa môjho názoru evidentné, že na súde úspešne uplatnila porušenie jej práva, ako aj povinnosti žalovaného ustanovenej týmto zákonom resp. osobitnými predpismi, čím naplnila hypotézu právnej normy uvedenej v § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. V zásade je v práve potrebné uplatňovať doslovný gramatický výklad. Pričom pri citovanom ustanovení § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa poukazujem navyše na formálno-systematický výklad (argumentum a rubrica), keďže účelom a zmyslom zákona je „ochrana spotrebiteľa“ a na nadpis § 3 predmetného zákona „Práva spotrebiteľa“. Nadpis a pomenovanie sú bezpochyby integrálnou súčasťou právneho predpisu, ktorým zákonodarca vyjadruje, že sa určité ustanovenia vzťahujú k určitej veci alebo inštitútu a spolu obsahovo súvisia. Podľa názoru žalobkyne je nepochybné, že rozsudkom súdu prvej inštancie vydaným v základnom konaní sa preukázalo, že žalovaný porušil svoju povinnosť (zakomponovanie neprijateľnej zmluvnej podmienky). Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. Dané je konštatované súdom v samotnom odôvodnení rozhodnutia. Je predsa zrejmé, že určení neprijateľných zmluvných podmienok muselo predchádzať porušenie noriem spotrebiteľského práva žalovaným. Pripustením argumentácie žalovaného by bola popretá samotná podstata a zmysel inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorý má mať sankčný a odradzujúci charakter, keďže zo strany žalovaného dochádza na finančnom trhu k dlhodobému a opakujúcemu sa porušovaniu práv spotrebiteľov. Z odôvodnenia rozsudku vydaného v základnom konaní je zrejmé, že neprijateľné zmluvné podmienky sú neplatné, pretože zo strany dodávateľa bolo porušené ust. § 53 ods. 1 a § 54 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka. V súvislosti s argumentáciou žalovaného o zmysle a účele inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyňa poukázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. XCo/XXX/XXXX-XX zo dňa 24.05.2017.

Ďalej žalobkyňa vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považuje uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu, ktorá zodpovedá svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadosťučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Rovnako je potrebné podotknúť, že prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Uvedené finančné zadosťučinenie má tiež odradiť žalovaného, ale aj iných dodávateľov, od porušovania práv spotrebiteľov. Záleží len na žalovanom, aby sa nedopúšťal recidívy v neprípustnom kontrahovaní v rozpore so záujmami spotrebiteľov. Primeranosť sumy 900,- € je vzhľadom najmä na postoj žalovaného a intenzitu porušenia spotrebiteľských noriem evidentne daná.

Pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie novelizované ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje vznik ani hrozbu ujmy, pričom žalobkyňa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. XCdo/XXX/XXXX zo dňa 30.01.2019, na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. XCo/XX/XXXX zo dňa 23.05.2013.

Z dikcie ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa a odôvodnenia dovolacieho súdu je zrejmé, že zákonodarca vôbec nestanovil podmienku vzniku, resp. preukazovania akejkoľvek ujmy. Jedná sa iba o neprípustný extenzívny výklad contra legem žalovaného. Na základe uvedeného argumentáciu žalovaného o tom, že som nepreukázala porušenie mojich spotrebiteľských práv a nevznikla mi žiadna ujma považuje za nerelevantnú. Poukázala, že neprijateľné zmluvné podmienky mali bezpochyby majetkový charakter. Zároveň uplatňovaním legitímneho nároku žalobkyňou v súdnom konaní bol narušený nielen jej bežný život. Vzhľadom na permanentný odmietavý postoj žalovaného voči svojim pochybeniam je uplatnená suma nielenže primeraná, ale zjavne aj nízka. Ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním v takej výške, ktorá má nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške nemôže splniť. Zákon nepočíta s morálnou satisfakciou a s peňažným zadosťučinením, len ako jej doplnkom alebo alternatívou, ale počíta výlučne len s finančnou satisfakciou, v ktorej už logicky je obsiahnutá aj satisfakcia morálna. V ďalšom žalobkyňa poukázala aj na vývoj rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove, v ktorej už prevažujú rozhodnutia, v ktorých súdy priznali PFZ v takej výške, ktorá sa nepovažuje len za „symbolickú“, ako napr.: rozsudok sp. zn. 2Co/73/2018, z 26.11.2018, sp. zn. 5Co/134/2019 z 13.02.2020, sp. zn. 7CoCsp/11/2020 z 20.07.2020, sp. zn. 8Co/59/2019 z 30.01.2020, sp. zn. 9Co/157/2014 z 02.03.2016, sp. zn. 13Co/80/2016 z 20.03.2018, sp. zn. 19Co/2/2019 z 18.06.2019, sp. zn. 21Co/115/2018 z 29.01.2019, sp. zn. 23Co/42/2019 z 29.01.2020, sp. zn. 24Co/107/2018 z 05.11.2019, sp. zn. 25Co/56/2019 z 05.11.2019, ako aj rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 14C/295/2014 z 24.09.2015, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/471/2015 z 28.06.2016 a v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/127/2017 z 30.01.2019, v ktorom bolo priznané PFZ vo výške 1 194,98 Eur, čo predstavuje 25 násobok poplatku, ktorý bol určený za neprijateľný. Záverom žalobkyňa žiadala žalobe v celom rozsahu vyhovieť a žalovaného zaviazat' k náhrade trov konania v plnom rozsahu.

4. Žalovaný doručil súdu svoje vyjadrenie k žalobe dňa 16.02.2022, v ktorom uviedol, že nárok na vyplatenie primeraného finančného zadosťučinenia nevzniká automaticky, keď veriteľ poruší práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, ale až následne po úspešnom uplatnení porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom na súde. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nemožno preto chápať ako sankciu, ale ako satisfakciu (odmenu spotrebiteľa) za iniciovanie súdneho konania na súde. Podkladom na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia pre žalobcu je rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 07.10.2019 sp. zn. XCsp/XXX/XXXX, ktorým boli vyhlásené neprijateľné zmluvné podmienky. Nevyhnutným je však uviesť, že konaniu vedenému pod sp. zn. XCsp/XXX/XXXX predchádzalo konanie vedené pod sp. zn. XRo/XXX/XXXX, ktorým bol žalobca (v postavení žalovaného) povinný uhradiť právnomu nástupcovi žalovanému (v postavení žalobcu) sumu 1.640,48 eur s prísl. Žalobca (v postavení žalovaného) si túto svoju povinnosť napriek právoplatnému rozhodnutiu súdu nesplnil, preto bol právny nástupca žalovaného nútený podať návrh na vykonanie exekúcie a v súčasnosti prebieha exekučné konanie vedené súdnym exekútorom E.. R. H. XXXEX XXX/XX.

Žalované finančné zadosťučinenie žalovaný nepovažuje ani za dôvodné a už vonkoncom nie za primerané. K primeranosti finančného zadosťučinenia poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 27.10.2021 sp. zn. XXCoCsp/XX/XXXX, rozsudok Okresného súdu Prešov v rozsudku zo dňa 15.10.2021 sp. zn. XXCsp/XXX/XXXX, ako aj na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp.zn. XXCsp/XX/XXXX. Žalobca v tomto konaní doposiaľ žiadnym spôsobom nepreukázal ani nezdokladoval, v čom pociťoval poškodenie svojich práv v zmysle konania vedeného pod sp.zn. XCsp/XXX/XXXX, na základe ktorého si súčasne uplatňuje aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemá slúžiť na bezdôvodné obohacovanie spotrebiteľov, ale má im poskytnúť určitú satisfakciu v prípadoch, kedy došlo k závažnému poškodeniu práv alebo povinností a spotrebiteľa boli nútení chrániť svoje práva na súde, čo jednoznačne nie je prípad žalobcu, ktorý podal žalobu o určenie neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré v čase jej podania neboli voči nemu a ani počas celého trvania zmluvného vzťahu vôbec aplikované. Úspech v konaní vedenom pod sp.zn. XCsp/XXX/XXXX nepriniesol žalobcovi vo vzťahu k uzatvorenej úverovej zmluve absolútne žiadny úžitok, ale slúžil vyslovene ako podklad na podanie ďalšej žaloby - na vydanie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorá je aktuálne vedená v tomto konaní. K obdobnému záveru smeruje aj najnovšia judikatúra tak Okresného ako aj Krajského súdu v Prešove, ktorá sa svojím prístupom snaží eliminovať zneužívanie inštitútu primeraného finančného zadosťučinenia a rozsah priznaného finančného zadosťučinenia považuje za dostačujúci v rozmedzí 50-100 eur. Z týchto dôvodov

preto žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť a priznať žalovanému žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

5. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 24.02.2022, Žalobca a žalovaný sa na pojednávanie nedostavili. Žalovaný ospravedlnil svoju neúčast' i neúčast' jeho právneho zástupcu a súhlasil s konaním i rozhodnutím bez ich prítomnosti. Právny zástupca žalobkyne prítomný na pojednávaní uviedol, že žalobca trvá na podanej žalobe v celom rozsahu a má zato, že žalobkyňa preukázala jej dôvodnosť. Výška primeraného finančného zadosťučinenia zohľadňuje dĺžku základného konania 2 roky, i prístup žalovaného k žalobkyni ohľadom porušovania jej spotrebiteľských práv. Žiadal žalobe vyhovieť a priznať nárok na náhradu trov konania.

6. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom celého súdneho spisu v danej veci a vyjadreniami strán, vrátane pojednávania, a zistil tento skutkový stav.

7. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. XCsp/XXX/XXXX-XX zo dňa 07.10.2019 súd určil, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - hotovostný úver k Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX zo 14.3.2012.v§4 Hlavy 5. Podmienky splácania úveru v znení: „Klient je povinný ako variabilný symbol uvádzať číslo UZ, prípadne iný variabilný symbol písomne oznámený Spoločnosťou. Neuvedenie správneho variabilného symbolu je považované za neuhradenie splátky úveru so všetkými s tým spojenými právnymi dôsledkami.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou; že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - hotovostný úver k Úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, zo 14.3.2012, v §1 Hlavy 18. Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta, v znení: „V prípade omeškania klienta s úhradou splátky, či splátky RU je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať“ a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5,- EUR v prípade prvej upomienky a 12,- EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky.“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, že zmluvná podmienka uvedená v úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - hotovostný úver, k úverovej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, zo 14.3.2012 v § 2 Hlavy 18. Sankcie účtované v dôsledku omeškania klienta, v znení: „V prípade omeškania klienta je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17,- EUR. Táto pokuta bude Spoločnosťou vyúčtovaná maximálne jedenkrát za dobu trvania zmluvy.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 26.11.2019.

8. Platobným rozkazom Okresného súdu Humenné sp. zn. XRo/XXX/XXXX zo dňa 27.02.2015 súd uložil odporcovi - žalobkyni povinnosť do 15 dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatiť navrhovateľovi - žalovanému sumu 1.640,48 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75% ročne zo sumy 1.428,50 Eur od 25.11.2014 do zaplatenia, nahradiť trovy konania vo výške 98,00 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 190,58 Eur, alebo v tej istej lehote podať odpor. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.04.2015.

9. Z Upovedomenia o začatí exekúcie zn. XXXEX XXX/XX zo dňa 11.12.2019, vyplýva, že žalovaný si na základe vykonateľného exekučného titulu - Platobného rozkazu Okresného súdu Humenné sp. zn. XRo/XXX/XXXX zo dňa 27.02.2015, uplatnil pohľadávku v exekučnom konaní vedenom pod zn. XXXEX XXX/XX Exekútorského úradu J., súdneho exekútora E.. R. H., so sídlom O. Č.. X, XXX XX J..

10. Z vykonaného dokazovania súdu prvej inštancie vo veci sp. zn. XCsp/XXX/XXXX-XX vyplynulo, že medzi stranami tohto konania bola uzavretá úverová zmluva číslo XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 14.03.2012, ktorú uzatvorila žalobkyňa ako dlžníčka so žalovaným ako veriteľom, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov v sume 1.400 Eur, ktoré sa zaviazala splácať v 48 mesačných splátkach po 49,10 Eur, RPMN predstavovalo od 26,1 % do 27,6 %, celková čiastka, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť predstavovala 2.190,72 Eur. Podľa úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - hotovostný úver hlavy 5, § 4: Klient je povinný ako variabilný symbol uvádzať číslo ÚZ, prípadne iný variabilný symbol písomne oznámený spoločnosťou. Neuvedenie správneho variabilného symbolu je považované za neuhradenie splátky úveru so všetkými s tým spojenými právnymi dôsledkami. Podľa Hlavy 18, § 1, 2 úverových zmluvných podmienok žalovaného: V prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient

je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5 Eur v prípade prvej upomienky a 12 Eur v prípade druhej a ďalšej upomienky. V prípade, že ide o zaslanie prvej upomienky za dobu trvania zmluvy, nebude poplatok za upomienku účtovaný. Bez ohľadu na počet zaslaných upomienok, bude klientovi poplatok za upomienku účtovaný maximálne dvakrát za kalendárny mesiac, a to vždy len za upomienku zaslanú v listinnej podobe. Po zosplatnení úveru už nebudú poplatky za upomienku klientovi účtované. V prípade omeškania klienta je spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17 Eur. Táto pokuta bude spoločnosťou vyúčtovaná maximálne jedenkrát za dobu trvania zmluvy. Z pripojeného spisu zn. XRo/XXX/XXXX súd zistil, že platobným rozkazom Okresného súdu Humenné spisová značka XRo/XXX/XXXX - XX zo dňa 27.02.2015 súd uložil žalobkyni, aby do pätnástich dní odo dňa doručenia platobného rozkazu zaplatila žalovanému sumu 1.640,48 Eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1.428,50 Eur od 25.11.2014 do zaplataenia, ako aj trovy konania. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.04.2015 a vykonateľnosť 23.04.2015. V odôvodnení je ďalej uvedené, že žalobkyňa úverovú zmluvu v roku 2012 podpísala so žalovaným, poskytlí jej úver 1.400 Eur, tento aj splácala, no neskôr sa dostala do finančných problémov. Vôbec nevedela, čo sú neprijateľné zmluvné podmienky, aké poplatky a sankcie si žalovaný titulom tejto zmluvy od nej uplatňuje, preto sa obrátila na združenie, aby preskúmal úverovú zmluvu a to jej vysvetlilo, čo sú neprijateľné zmluvné podmienky. Je si vedomá svojho dlhu. Žalovaný jej zasiela výzvy a upomienky na zaplataenie. Predmetný dlh chce splácať v splátkach. Súd v odôvodnení ďalej uvádza, že v prípade určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v § 4 hlavy 5 úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Prešov sp. zn. XXC/XXX/XXXX zo dňa 16.12.2014, v ktorom sa uvádza, že „nevedenie správneho variabilného symbolu na poštových poukázkach alebo na príkaze na úhradu je považované ako neuhradenie splátky úveru so všetkými s tým spojenými právnymi dôsledkami.“ Súd 1. stupňa v odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že v danom prípade následok neuhradenia splátky úveru z dôvodu nevedenia správneho variabilného symbolu súd posúdil ako neprimeranú sankciu vyvolávajúcu vážne právne dôsledky, napríklad následok okamžitej splatnosti úveru. Súd 1. stupňa vyslovil, že podľa jeho názoru žalovaný ako dodávateľ v prípade existencie iba jedného zmluvného záväzku so spotrebiteľom nemôže mať problém s priradením aj spotrebiteľom neidentifikovanej platby bez uvedenia variabilného symbolu a v prípade existencie viacerých záväzkov spotrebiteľa voči jednému dodávateľovi nastupuje zákonný predpoklad § 330 Obchodného zákonníka. Teda ak dlžník má voči veriteľovi niekoľko peňažných záväzkov a neurčí, ktorý záväzok plní, platenie sa týka najskôr záväzku, ktorého splnenie nie je zabezpečené alebo je najmenej zabezpečené. Inak záväzku najskôr splatného. Súd 1. stupňa v tomto rozsudku uviedol, že okrem iného žalovaný na jednej strane sankcionuje spotrebiteľa za nevedenie variabilného symbolu právnym dôsledkom neuhradenia splátky úveru, avšak na druhej strane, si vyhradzuje právo platby poukázané spotrebiteľmi započítať na úhradu ich záväzkov podľa termínov ich splatnosti a to od záväzku najstaršieho s tým, že v prípade rovnakých záväzkov s rovnakým dátumom splatnosti bude úhrada použitá najprv na istinu, potom na úroky a následne na ďalšie príslušenstvo vrátane sankcií. Súd túto podmienku považoval za neprijateľnú v súlade s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ďalej z odôvodnenia vyplýva, že poplatky za upomienky a rovnako aj zmluvná pokuta boli uvedené iba v úverových zmluvných podmienkach žalovaného. Žalovaný nepreukázal ich individuálnosť a že boli dojednané so žalobkyňou ako spotrebiteľkou a že o nich bola upovedomená. Súd uvádza, že ustanovenia o poplatkoch, zmluvných pokutách, ktoré sú obsiahnuté iba vo všeobecných obchodných podmienkach, v úverových podmienkach, sadzobníkov poplatkov, na ktorý zmluva odkazuje, nemožno považovať za individuálne zmluvne dojednané ustanovenia, ktorých obsah pred podpisom zmluvy by žalobkyňa mala reálnu možnosť ovplyvniť. Spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluva, ktorá bola uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným vykazuje znaky typizovanej a formulárovej zmluvy štandardne používanej žalovaným pri výkone jeho podnikateľskej činnosti, ku ktorej mohla žalobkyňa ako spotrebiteľ pristúpiť alebo nie. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, že všetky tri vyššie uvedené zmluvné podmienky určil za neprijateľné. Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 26.11.2019.

Žalovaný vo svojich vyjadreniach opakovane uviedol, že žalobkyňa mu do dnešného dňa sumu priznanú platobným rozkazom Okresného súdu Humenné spisová značka XRo/XXX/XXXX - XX zo dňa 27.02.2015 neuhradila, na základe čoho je vedené exekučné konanie pod zn. XXXEX XXX/XX Exekútorského úradu J., súdneho exekútora E.. R. H., so sídlom O. Č.. X, XXX XX J..

11. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

Podľa § 3 ods. 1. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1, 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 52 ods. 3, 4 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzatvárania zmluvy (ďalej len „Zákon“) Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinného v čase uzatvárania zmlúv (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona o ochrane spotrebiteľa, predávajúci nesmie ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3, používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa Smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách čl. 3, zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ať o ku škode spotrebiteľa. Podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou.

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa

podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok. Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

12. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety tohto ustanovenia, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Predpokladmi pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom a zároveň úspešný uplatnený nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z. z., ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch prípadne iných predpisov.

Ako konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práva alebo povinnosti napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (pozri uznesenie NS SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14.09.2016). Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd tiež poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. XObdo XX/XXXX zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

13. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. XCsp/XXX/XXXX žalobkyňa úspešne uplatnila svoje právo ako spotrebiteľ a súd prvej inštancie rozhodol o neprijateľnosti troch zmluvných podmienok úverovej zmluvy číslo XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 14.03.2012, ktorú uzatvorila žalobkyňa ako dlžníčka so žalovaným ako veriteľom, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov v sume 1.400 Eur.

Súd konštatuje, že žalobkyňa preukázala, že úspešne ako spotrebiteľ uplatnila porušenie práva a povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, pretože v súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. XCsp/XXX/XXXX bolo skonštatované porušenie povinnosti žalovaného, ktorý použil neprijateľné zmluvné podmienky vyhodnotenú podľa ust. § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka ako neplatné, pričom v zmysle ust. § 3 ods. 3 zákona o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Práva žalobkyne boli bezpochyby porušené, keďže o tom svedčí úspech v spore v základnom konaní, ako je uvedené vyššie, a už toto vytvára právny rámec pre uplatnenie si nároku na primerané finančné zadosťučinenie, keďže vychádza priamo zo znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Je preto možné vyvodiť, že samotné úspešné uplatnenie porušenia práva vytvára rámcový právny základ pre uplatnenie si práva na primerané finančné zadosťučinenie, ktorého výška je už na posúdení súdu.

14. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Ujma v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta Zákona o ochrane spotrebiteľa nie je kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Postačuje, že spotrebiteľ úspešne uplatnil na súde porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva došlo. Predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, pretože stačí, ak tá ujma tu je, a to bez právneho

významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy vplyvom porušenia práva alebo povinnosti.

Súd poukazuje na rozhodovaciu prax Krajského súdu v Prešove, podľa ktorej pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia súd berie do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľa a potenciálne ohroziť jeho sociálny či rodinný život, ale zohľadňuje aj postoj spotrebiteľa, ktorý sa aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva, a prispel tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pritom na to, že aj vďaka žalobkyni vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvné podmienky v neprijateľnom znení. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia predstavuje doplnkovú ochranu spotrebiteľa, ktorú z explicitného znenia zákona nemožno stotožňovať s úspešne uplatneným právom (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/114/2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 20Co/179/2018 zo dňa 31.01.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/115/2018 zo dňa 29.01.2019).

Okrem toho súd je názoru, že žalobkyni vznikla ujma v nemajetkovej sfére, keďže konanie žalovaného bolo spôsobilé privodiť jej ujmu vo sfére jej rodinného, súkromného a spoločenského života. Možno prisvedčiť žalobkyni, že táto znášala stav právnej neistoty, obávala sa o výšku dlhu a jeho prípadné neustále narastanie. Žalobkyňa bola nedôvodne vystavená psychickému vypätiu zo strany žalovaného najmä vzhľadom na jeho praktiky, spôsoby domáhania sa zaplata pohľadávky z úverovej zmluvy vyššie uvedenými spôsobmi, a to v nemalej miere. Súd poukazuje, že samotné súdne konanie, resp. následné exekučné konanie je náramne stresujúcim faktorom, odôvodňujúci priznanie finančného zadosťučinenia.

Vychádzajúc z uvedeného porušenia práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného, intenzity zásahu do jej práv spotrebiteľa dĺžky trvania závadného stavu a konania i objektívnej spôsobilosti tohto konania vyvolať negatívne dôsledky v súkromnom a spoločenskom živote žalobkyne, považoval súd právny základ nároku na finančné zadosťučinenie za daný.

15. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. V dôsledku konania žalovaného žalobkyni hrozila ujma v podobe preplatenia poskytnutého úveru a plnení poplatkov a zmluvnej pokuty z troch neplatných neprijateľných zmluvných podmienok. Navyše žalobkyňa tiež musela chrániť svoje spotrebiteľské práva súdnou cestou, s čím súvisí vynakladanie prostriedkov a času na vyhľadanie odbornej pomoci. Nie je snáď ani potrebné opätovne pripomínať, že súdne konania, o to viac exekučné konanie, sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, z dĺžky súdneho konania, postojom protistrany, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. Pri posudzovaní primeranosti súd tiež zohľadnil výšku plnenia, ktorú žalovaný v základnom konaní konaní od žalobkyne žiadal.

Súd je tiež toho názoru, že konanie žalovaného je vo vzťahu ku žalobkyni o to závažnejšie, že zmluvné podmienky boli určené ako neprijateľné zmluvné podmienky aj v iných súdnych konaniach, a aj napriek tomu v základnom konaní vedenom pod sp. zn. XCSp/XXX/XXXX žalovaný trval na ich prijateľnosti, a tiež na tom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti. Žalovaný tiež opakovane trval na svojej argumentácii aj v odvolacom konaní.

16. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia na účely ochrany spotrebiteľa musí spĺňať požiadavku účinného, výchovného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Pri určovaní jej výšky je spravodlivé a logické, aby táto vychádzala z ujmy, ktorá spotrebiteľovi hrozila. Zákon pri tom hovorí o „primeranom“ finančnom zadosťučinení, čo umožňuje súdu zohľadniť a posúdiť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti. Zároveň súd dodáva, že ak by žalovaný po množstvách súdnych konaní dobrovoľne upustil od nedovoleného konania a prejavil voči svojim klientom čestnosť na trhu s úvermi, k súdnym konaniam vedených zo strán spotrebiteľov by vôbec nemuselo dochádzať.

Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia má vyjadrovať satisfakciu za stav, keď sa spotrebiteľ musel obrátiť na súd a žiadať o ochranu svojich práv. Primerané finančné zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. V prípade primeraného finančného zadosťučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu, ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami, je potrebné

vychádzať z povinnosti žalobkyne tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ju viedli k uplatneniu primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške. Súd poukazuje, že náprava vo vzťahu k danému porušeniu práv spotrebiteľa - žalobkyne už bola poskytnutá v základnom konaní. Súd má zato, že žalobkyňou požadované finančné zadosťučinenie vo výške 900,00 Eur, teda 300,00 Eur za každú neprijateľnú zmluvnú podmienku v predmetnej úverovej zmluve, zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyni satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľa. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. na kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Súd pripomína, že poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý. Z týchto dôvodov preto súd prvej inštancie preto priznal žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 900,00 Eur.

17. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Žalobkyňa bola v konaní úspešná v rozsahu 100%, preto súd o trovách konania rozhodol v súlade § 255 CSP tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100% s tým, že o samotnej výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdneho úradníka.

18. Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu.

Podľa § 2 ods. 2 prvá veta zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Podľa § 4 ods. 2 písm. v) zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, od poplatku je oslobodený spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva podľa osobitného predpisu.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len „percentná sadzba“) alebo pevnou sumou.

Podľa § 6 ods. 3 zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ak sa úkony a konania vykonávajú na základe podania podaného elektronickými prostriedkami do elektronickej schránky orgánu podľa § 3, elektronickými prostriedkami prostredníctvom jednotného kontaktného miesta alebo integrovaného obslužného miesta a ak tento zákon pri jednotlivých položkách sadzobníka neustanovuje inak, sadzba poplatku je 50 % zo sadzby poplatku ustanovenej v sadzobníku, znížená najviac o 70 eur. Ak sú súčasťou podania prílohy, ktoré sa podľa osobitného predpisu k podaniu prikladajú, uplatní sa prvá veta len vtedy, ak sú tieto prílohy v elektronickej podobe.

Podľa sadzobníka súdnych poplatkov, v časti I. Poplatkov vybraných v civilnom procese a správnom súdnom procese, podľa položky 1 a) zo žaloby alebo z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba, z ceny (z úhrady) predmetu konania alebo z hodnoty predmetu sporu: 6 %, najmenej 16,50 eura, najviac 16 596,50 eura v obchodných veciach najviac 33 193,50 eura.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd zároveň rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok vo výške 27,00 Eur za elektronicky podaný návrh na začatie konania tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Podľa § 355 ods. 1 CSP je proti tomuto rozsudku prípustné podať odvolanie.

Podľa § 358 CSP odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorému rozhodnutiu smeruje - teda prostredníctvom Okresného súdu Humenné na Krajský súd v Prešove. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 362 ods. 2 CSP odvolanie je podané v čas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom dobrovoľne splnená v stanovenej lehote po nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.